

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ КАДРИ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Повишаването на качеството на образованието е от съществено значение за устойчивия растеж на Република България. Решаващо условие за качествено образование са обучението и продължаващата квалификация на педагогическите кадри и свързаните с това политики, съответстващи на динамично променящите се социални и икономически условия. За да се постигнат целите, залегнали в основни стратегически документи на Европейския съюз и на Република България е необходимо образователната система като цяло да заложи на мобилността и гъвкавостта, като насърчава педагогическите кадри чрез предоставяне на възможности за учене и продължаваща квалификация през целия живот, като инвестира в квалификационната дейност на педагогическите кадри, нейното качество и ефективност.

Националната програма „Развитие на педагогическите кадри“ - 2015 г. е съобразена с целите и приоритетните направления, заложи в:

1. Програма на Правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г.
2. Националната програма за реформи на Република България (2013-2020 г.), изготвена в изпълнение на одобрената от Европейския съвет през юни 2010 г. Стратегия „Европа 2020“
3. Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри, приета с Протоколно решение № 20.1 от заседание на Министерски съвет от 21 май 2014 г.
4. Национален план за изпълнение на дейностите по Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри, приет с Протоколно решение № 44.2 от заседание на Министерски съвет от 29 октомври 2014 г.
5. Национална стратегия за учене през целия живот (2013-2020)
6. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020), приета с Протоколно решение № 44.5 от заседание на Министерски съвет от 22 октомври 2014 г.

7. Национална стратегия за младежта (2010-2020) г.

Предвидените дейности са насочени към осигуряване на равен достъп до качествено образование, професионална подготовка и осигуряване на условия за подкрепа на обучението и развитието на деца и ученици с обучителни трудности и девиантно поведение. Програмата предвижда и организиране и провеждане на квалификационни курсове за формиране на компетентности по приоритетни направления. Програмата обхваща дейности, които са продължение на успешно реализирани мерки в Националните програми до 2014 г.

- **Срок на програмата: 2015 г.**
- **Общ бюджет на програмата: 480 000 лв.**

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел:

Осигуряване на допълнителни възможности за продължаваща квалификация и за надграждане на ключови професионални компетентности на педагогическите кадри с цел подобряване качеството на българското образование и обучение, постигане на по-висок обществен статут на педагогическите кадри за утвърждаване ролята им на ключов фактор в общество, основано на знанието.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

2.2.1. повишаване ефективността на образованието и обучението в системата на народната просвета чрез продължаваща квалификация на педагогическите кадри, отговаряща на изискванията и очакванията за по-качествено образование на младите хора;

2.2.2. осигуряване на условия за създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване на педагогическите кадри чрез организиране на квалификационни курсове за обучение на учители за формиране на компетентности по приоритетни направления;

2.2.3. укрепване на административния капацитет чрез развиване и надграждане на ключови професионални компетентности на директори, помощник-директори и на специалисти с помощни и консултативни функции, за които не са предвидени други дейности;

2.2.4. създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики;

2.2.5. изследване на системата за подготовка на педагогически кадри във висшите училища и анализ на системите за продължаваща квалификация и кариерно развитие на педагогическите кадри.

2.2.6. създаване на добра работна среда за мотивиране, привличане и задържане на млади педагогически кадри в системата на образованието.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Предвидените за изпълнение мерки и дейности през 2015 г. са ориентирани както към изследване на системата за подготовка, продължаваща квалификация и кариерно развитие на педагогическите кадри, така и към продължаваща квалификация на педагогическите кадри като предлаганите обучения са съобразени със спецификата на заеманите длъжности с цел подпомагане професионалното израстване и кариерното развитие на лицата, заемащи различни педагогически длъжности и са:

3.1. утвърждаване на постигнатите резултати от обученията по посока на практическата приложимост;

3.2. създаване на условия за мотивиране, насърчаване и подкрепа на професионалното усъвършенстване на педагогическите кадри;

3.3. актуализиране на знания, умения и компетентности по ключови направления;

3.4. надграждане на управленски компетентности на педагогически кадри с управленски функции – директори и помощник-директори;

3.5. анализ на системата за подготовка, продължаваща квалификация и кариерно развитие на педагогическите кадри.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Мярка I. Осигуряване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите кадри по приоритетни направления

Мярка II. Създаване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите кадри по професионална подготовка

Мярка III. Създаване на условия за професионално усъвършенстване на директори и помощник-директори

Мярка IV. Осигуряване на условия за подкрепа на обучението и развитието на деца и ученици с обучителни трудности и девиантно поведение

Мярка V. Създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики

Мярка VI. Подготовка за разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за подготовка и продължаваща квалификация на педагогическите кадри

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

5.1. Министерство на образованието и науката чрез дирекция „Квалификация и кариерно развитие”

5.2. Национален институт за обучение и квалификация в системата на образованието (НИОКСО)

5.3. РИО – Варна

5.4. РИО – Плевен

5.5. НАОП „Николай Коперник” – Варна

5.6. Учебен център – база Център за подготовка на ученици за олимпиада (ЦПУО)

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Мярка I. Осигуряване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите кадри по приоритетни направления

1.1. Обучение на учители, преподаващи предмет на чужд език (испански) – обучение по програма ЕУРОПРОФ - II група (логистика).

1.2. Обучение за придобиване на професионална квалификация „учител по испански език и литература“ в изпълнение на Меморандум за разбирателство между МОН на Република България и Министерството на образованието, културата и спорта на Кралство Испания.

1.3. Квалификационен курс в ЦЕРН за обучение на учители по природни науки, преподаващи физика и астрономия.

1.4. Квалификационен курс в ЦЕРН за обучение на учители по професионална подготовка в областите на образование „Техника“ и „Информатика“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение и на учители по учебните предмети „информатика“ и „информационни технологии“ от общообразователната подготовка.

1.5. Обучения, насочени към изграждане на практически умения за оценяване на учебници и учебни помагала.

1.6. Обучение на учители по гражданско образование на тема „Права на малцинствата, стереотипизация и политики на толерантност“.

1.7. Обучение на учители-обучители по математика и информатика на тема „Изследователски подход в образованието по математика“.

1.8. Обучение на учители от начален етап на тема „Формиране на дигитални умения у учениците в начална училищна възраст“.

1.9. Обучение на учители на тема „Проектно-базирано обучение при интегриране на информационни технологии“

1.10. Обучение на учители на тема „Методически насоки за интегриране на съвременни информационни технологии в учебния процес“.

1.11. Пилотно обучение за учители на тема: „Основен курс за оказване на първа долекарска помощ на деца и ученици“.

1.12. Обучение на учители на тема: „Превенция на бедствията и аварията“ във връзка с изпълнение на Дакарската рамка „Образование за всички“.

1.13. Обучение на детски и начални учители на тема: „Образователно ограмотвяване на деца и ученици в прехода от предучилищна към училищна степен“.

Мярка II. Създаване на условия за продължаваща квалификация на педагогическите кадри по професионална подготовка

2.1. Подобряване качеството на обучение по предприемачество в гимназиален етап. Семинар, уъркшоп на тема: „Учителите като лидери и професионални ръководители“.

2.2. Квалификационен курс за учители, преподаващи учебни предмети от задължителната професионална подготовка в спортните училища.

2.3. Обучение на учители по професионална подготовка на тема „Компютърни системи за конструиране и формоизграждане на облеклото“.

2.4. Обучение на учители по професионална подготовка на тема „Флористика - нови тенденции“.

2.5. Обучение на учители по професионална подготовка на тема „Сомелиерство“.

Мярка III. Създаване на условия за професионално усъвършенстване на директори и помощник-директори

3.1. Обучение на директори на тема „Формиране на управленски компетентности“.

3.2. Обучение на директори за ефективна работа с млади учители. Разработване и реализация на информационни материали.

3.3. Обучение на директори и помощник-директори на професионални гимназии на тема „Същност на дуалната система“.

3.4. Обучение на директори на тема „Педагогическият контрол и оценяването на труда на учителя – инструменти за гарантиране на качествено образование“.

3.5. Обучение на директори и помощник-директори на тема „Работа със заинтересовани страни“.

3.6. Обучение на директори, помощник-директори и учители на тема „Взаимодействието: семейство-училище, насочено към оптимизиране на образователно-възпитателния процес“.

3.7. Обучение на директори, помощник-директори и учители на тема „Организация на педагогическата учебна среда.“

3.8. Обучение на директори на тема „ЗОП – тръжни процедури, нормативна уредба на обществените поръчки“.

Мярка IV. Осигуряване на условия за подкрепа на обучението и развитието на деца и ученици с обучителни трудности и девиантно поведение

4.1. Обучения на учители, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца със специални образователни потребности – аутизъм, хиперактивност, сензорна дезинтеграция, дислексия и т.н.

4.2. Обучения на екипи от педагогически специалисти от 2 СПИ и 4 ВУИ, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца с агресивно, девиантно и делинквентно поведение и с деца жертви на емоционално пренебрегване, злоупотреба, насилие и експлоатация.

4.3. Обучения на учители, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца от различни малцинствени групи и деца бежанци.

4.4. Обучения на учители на тема “Превенция на негативните прояви в българското училище“.

4.5. Обучения на учители на тема „Работа с деца и ученици в неравностойно положение“.

4.6. Обучения на учители на тема „Превенция и мерки срещу отпадането от училище, съвместни дейности с родителите“.

Мярка V. Създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики

5.1. Квалификационен курс по Програма за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката между Република България и Държавата Израел в Мемориалния център в памет на мъчениците и героите на Холокоста «Яд Вашем».

5.2. Поддържане на сайт www.zonaznanie.com във връзка с провежданите обучения в ЦЕРН.

5.3. Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“.

Мярка VI. Подготовка за разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за подготовка и продължаваща квалификация на педагогическите кадри

6.1. Национално изследване на системата за подготовка на педагогическите кадри във висшите училища и сравнителен анализ на системите за продължаваща квалификация и кариерно развитие в Република България, в държавите-членки на ЕС и други страни.

6.2. Анкетно проучване на очакванията за „подкрепяща среда“ сред практикуващите педагози до 35 г. Представяне на резултатите след проведено проучване за нагласите сред практикуващите млади педагози и специалисти за работа в системата на народната просвета.

7. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОДБОР НА УЧАСТНИЦИ ЗА СЛЕДНИТЕ ОБУЧЕНИЯ:

7.1. Обучение на учители по природни науки в ЦЕРН, преподаващи физика и астрономия.

7.2. Обучение на учители по професионална подготовка от област на образование „Техника” в ЦЕРН.

7.3. Обучение на учители по Програмата за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката между Република България и Държавата Израел, в Мемориален център „Яд Вашем”.

Пакетът от документи и сроковете за участие в процедури по кандидатстване и класиране на участниците ще бъдат изпратени с писма до РИО и ще бъдат публикувани на интернет страницата на МОН.

8. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

8.1. Показатели за изпълнение на програмата:

- брой проведени обучения
- брой участници в обученията
- брой участници в конференция
- брой участници в семинар
- брой анкетиран участници в националното изследване
- брой анкетиран участници в анкетното проучване
- брой анализи от проведеното национално изследване
- брой анализи в резултат на проведеното анкетно проучване
- брой материали за информационна кампания

8.2. Индикативни параметри:

- 4 400 обучени педагогически специалисти
- 38 проведени обучения
- 1 проведена конференция
- 1 проведен семинар
- 1 проведено национално изследване
- 1 проведено анкетно проучване

9. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

9.1. Министърът на образованието и науката утвърждава план-сметка за дейностите, планирани по програмата.

9.2. Обученията по мярка I: т. 1.8, т. 1.9 и т. 1.10; по мярка III: т. 3.1, т. 3.3, т. 3.4, т. 3.5, т. 3.6, т. 3.7 и т. 3.8; по мярка IV: т. 4.4, т. 4.5 и т. 4.6, които се организират и провеждат съгласно Каталога на програми за обучение на директори и учителски колективи като част от Годишния план за дейността на Националния институт за обучение и квалификация в системата на образованието (НИОКСО) за 2015 г., се финансират частично, в частта възнаграждения и съответните осигурителни плащания към тях за обучителите и се отчитат като средства по Националната програма.

9.3. Средствата се предоставят за календарната 2015 г. и се разходват в рамките на същата календарна година.

10. МОНИТОРИНГ

10.1. Установяване на степента на удовлетвореност на педагогическите специалисти: анкетни проучвания на удовлетвореността от участие в обученията.

10.2. Доклади за отчитане изпълнението на дейностите.

10.3. Отчет по изпълнение на Националната програма.

11. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.